

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2021-2022

14 JANVIER 2022

Projet de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine, en ce qui concerne l'extension du champ d'application aux bourgmestres et échevins de district

RAPPORT

fait au nom de la commission
des Affaires institutionnelles
par
M. Vanlouwe

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2021-2022

14 JANUARI 2022

Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, wat de uitbreiding van het toepassingsgebied naar districtsburgemeesters en -schepenen betreft

VERSLAG

namens de commissie voor de
Institutionele Aangelegenheden
uitgebracht door
de heer **Vanlouwe**

Composition de la commission / Samenstelling van de commissie:

Présidente / Voorzitster: Stephanie D'Hose**Membres / Leden**

N-VA:	Alessia Claes, Karolien Grosemans, Karl Vanlouwe
Ecolo-Groen:	Zoé Genot, Celia Groothedde, France Masai
Vlaams Belang:	Adeline Blancquaert, Leo Pieters, Klaas Sloomans
PS:	Jean-Frédéric Eerdeken, Julien Uyttendaele
MR:	Georges-Louis Bouchez, Sabine Laruelle, Jean-Paul Wahl
CD&V:	Peter Van Rompuy, Maud Vanwalleghem
Open Vld:	Rik Daems, Stephanie D'Hose
PVDA-PTB:	Jos D'Haese, Samuel Nemes
Vooruit:	Bert Anciaux

Voir:

Documents du Sénat:
7-307 – 2021/2022:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

N° 2: Amendements.

Zie:

Documenten van de Senaat:
7-307 – 2021/2022:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nr. 2: Amendementen.

I. INTRODUCTION

Le présent projet de loi, soumis à la procédure bicamérale en vertu de l'article 77, alinéa 1^{er}, 3^o, de la Constitution, a été déposé sous forme de proposition de loi spéciale à la Chambre des représentants le 28 octobre 2021 (doc. Chambre, n° 55 2297/001). Il a été adopté en séance plénière le 2 décembre à l'unanimité des 143 membres présents.

La commission des Affaires institutionnelles du Sénat a examiné ce projet de loi lors de ses réunions du 13 décembre 2021 et du 14 janvier 2022, en présence d'une représentante de la ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE MME NELE DEGRAUWE, REPRÉSENTANTE DE MME VERLINDEN, MINISTRE DE L'INTÉRIEUR, DES RÉFORMES INSTITUTIONNELLES ET DU RENOUVEAU DÉMOCRATIQUE

Le projet de loi spéciale à l'examen a été déposé initialement à la Chambre des représentants le 28 octobre 2021, sous la forme d'une proposition de loi spéciale, par M. Calvo, Mme Lanjri et MM. Leysen, Segers et Defossé.

La loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine impose à une série de personnes l'obligation de déposer à la Cour des comptes une déclaration annuelle de tous leurs mandats, fonctions dirigeantes ou professions ainsi qu'une déclaration de patrimoine. L'objectif est d'assurer une plus grande transparence dans le fonctionnement de la démocratie.

Cette obligation vise les bourgmestres, échevins et présidents des centres publics d'action sociale.

Jusqu'à présent, les bourgmestres et échevins de district ne relevaient cependant pas du champ d'application de cette loi spéciale, alors qu'ils se trouvent pourtant dans une situation similaire à celle des bourgmestres ou échevins soumis à cette loi spéciale.

Les districts relèvent des «organes territoriaux intra-communaux» qui peuvent être créés, en vertu de l'article 41 de la Constitution, «dans les communes de

I. INLEIDING

Dit wetsontwerp, dat overeenkomstig artikel 77, eerste lid, 3^o van de Grondwet onderworpen is aan de bicamerale procedure, werd op 28 oktober 2021 (doc. Kamer, nr. 55 2297/001) in de Kamer van volksvertegenwoordigers ingediend in de vorm van een voorstel van bijzondere wet. Het werd op 2 december in de plenaire vergadering eenparig aangenomen door de 143 aanwezige leden.

De commissie voor de Institutionele Aangelegenheden van de Senaat heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 13 december 2021 en van 14 januari 2022 in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN MEVROUW NELE DEGRAUWE, VERTEGENWOORDIGSTER VAN MEVROUW VERLINDEN, MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN DEMOCRATISCHE Vernieuwing

Dit ontwerp van bijzondere wet, oorspronkelijk een voorstel van bijzondere wet, werd ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers op 28 oktober 2021 door de heer Calvo, mevrouw Lanjri en de heren Leysen, Segers en Defossé.

De bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, legt aan een reeks personen de verplichting op om jaarlijks bij het Rekenhof aangifte te doen van al hun mandaten, leidende ambten of beroepen en een vermogensaangifte te doen. Het doel van deze aangiften is een grotere transparantie in de werking van de democratie te waarborgen.

Die verplichting beoogt burgemeesters, schepenen en voorzitters van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De districtsburgemeesters en schepenen vielen tot op heden echter buiten het toepassingsgebied van deze bijzondere wet. Zij bevinden zich nochtans in een gelijkaardige situatie als burgermeesters of schepenen die wel onder deze wet vallen.

Districten vallen onder de «binnengemeentelijke territoriale organen», die krachtens artikel 41 van de Grondwet kunnen worden opgericht «in gemeenten met meer dan

plus de 100 000 habitants à l’initiative de leur conseil communal». Ils consistent en un conseil de district et un collège de district, avec un bourgmestre de district et des échevins de district.

En Région flamande, la possibilité de créer de tels districts est prévue au chapitre 7 du décret du 22 décembre 2017 sur l’administration locale. À l’heure actuelle, il en est fait usage uniquement à Anvers. La possibilité existe aussi à Bruxelles, mais elle n’a pas encore été utilisée jusqu’à présent.

Le projet de loi spéciale vise à étendre le champ d’application de cette loi spéciale aux bourgmestres et échevins de district.

III. DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Anciaux insiste pour que la ministre compétente vienne elle-même commenter ce projet au Sénat.

Mme D’Hose, présidente, signale que le service juridique a rédigé une note (1) dans laquelle il fait remarquer que le projet de loi spéciale à l’examen omet de désigner la personne qui sera chargée de fournir à la Cour des comptes les informations relatives aux bourgmestres et échevins de district.

En vertu de l’article 6, 7°, de la loi spéciale du 26 juin 2004, c’est le secrétaire communal qui fait office d’informateur pour le bourgmestre, les échevins et le président du centre public d’action sociale.

Dès lors, le service juridique propose de compléter le 7° de manière à prévoir que le secrétaire communal jouera aussi ce rôle pour les bourgmestres et échevins de district.

La note propose plusieurs amendements supplémentaires visant à adapter l’intitulé et à diviser le projet de loi en chapitres si le 7° voit son champ d’application étendu.

M. Vanlouwe souligne que la terminologie relative aux informateurs a été complètement modifiée en Région flamande. Le terme «*gemeentesecretaris*» (secrétaire communal) a été remplacé par «*gemeentedirecteur*» (directeur communal) ou «*financieel beheerder*» (gestionnaire financier) selon la commune. L’intervenant doute que la terminologie de l’amendement n° 5 soit conforme au décret du 22 décembre 2017 sur l’administration locale.

(1) Voir la note en annexe.

100 000 inwoners op initiatief van hun gemeenteraad.» Zij bestaan uit een districtsraad en een districtscollege met een districtsburgemeester en districtsschepenen.

In het Vlaams Gewest is het mogelijk om op basis van hoofdstuk 7 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zulke districten in het leven te roepen. Op dit ogenblik wordt dit enkel in Antwerpen toegepast. In Brussel bestaat de mogelijkheid ook maar die werd hier tot nu toe niet aangewend.

Het ontwerp van bijzondere wet beoogt het toepassingsgebied van deze bijzondere wet naar de districtsburgemeesters en -schepenen uit te breiden.

III. ALGEMENE BESPREKING

De heer Anciaux dringt erop aan dat de bevoegde minister zelf dit ontwerp zou komen toelichten in de Senaat.

Mevrouw D’Hose, voorzitter, wijst erop dat de juridische dienst een nota (1) heeft opgesteld waarin wordt opgemerkt dat dit ontwerp van bijzondere wet nalaat aan te wijzen wie de informatie over de districtsburgemeesters en -schepenen aan het Rekenhof zal verstrekken.

Op grond van artikel 6, 7°, van de bijzondere wet van 26 juni 2004, treedt de gemeentesecretaris op als informatieverstrekker voor de burgemeester, de schepenen en de voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De juridische dienst stelt daarom voor om het 7° aan te vullen zodat de gemeentesecretaris deze rol ook vervult voor de districtsburgemeesters en -schepenen.

In de nota worden verschillende bijkomende amendementen voorgesteld om het opschrift aan te passen en het wetsontwerp in hoofdstukken onder te verdelen indien het toepassingsgebied van het 7° wordt uitgebreid.

De heer Vanlouwe wijst erop dat men de terminologie van de informatieverstrekkers in het Vlaams Gewest volledig heeft gewijzigd. De term «*gemeentesecretaris*» is vervangen door «*gemeentedirecteur*», «*stadsdirecteur*» of «*financieel beheerder*», naargelang de gemeente. Spreker betwijfelt of de terminologie van amendement nr. 5 in overeenstemming is met het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

(1) Zie nota als bijlage.

En outre, le secrétaire communal («*gemeentesecretaris*») aura beaucoup plus de tâches à accomplir sur la base de cet amendement n° 5. Y a-t-il eu une concertation à ce sujet avec l'Union des villes et communes? Pourrait-on éventuellement désigner un informateur au niveau du district?

Mme Genot rappelle que, si le texte du projet de loi est amendé, il faut de nouveau le soumettre à la Chambre des représentants. Il serait dès lors important de vérifier dans un délai rapproché si les termes correspondent à l'ensemble des spécifications utilisées à l'heure actuelle en Région flamande.

Après avoir consulté le service juridique, Mme D'Hose explique que le niveau fédéral et les entités fédérées utilisent une terminologie différente.

La législation fédérale utilise le terme «(*gemeente-*) *secretaris*» (secrétaire communal). C'est le cas dans la loi communale (articles 23 et suivants), mais aussi dans d'autres textes législatifs, tels que le Code électoral (article 21) et le Code de droit économique (article XV.28).

Les Régions sont compétentes pour les pouvoirs subordonnés et ont adopté leur propre réglementation en la matière. Le décret flamand du 22 décembre 2017 sur l'administration locale n'utilise plus le terme «*gemeentesecretaris*» mais «*algemeen directeur*» (directeur général) (articles 162 et suivants).

En Région wallonne, les termes «secrétaire communal» ont été remplacés par les termes «directeur général» (articles L1124-1 et suivants du Code de la démocratie locale et de la décentralisation). C'est aussi le mot «*Generaldirektor*» (directeur général) qui est utilisé en Communauté germanophone (articles 87 et suivants du Décret communal du 23 avril 2018).

Dans la Région de Bruxelles-Capitale, on emploie les termes «secrétaire communal – *gemeentesecretaris*» (articles 23 et suivants de la Loi communale, version applicable à la Région de Bruxelles-Capitale).

Bien que la terminologie soit différente et que les missions ne soient pas toujours identiques, il s'agit toujours du fonctionnaire dirigeant de l'administration communale.

Le projet de loi spéciale à l'examen est une législation fédérale. Il semble donc recommandé d'utiliser les termes employés dans la législation fédérale.

Bovendien zal de «gemeentesecretaris» op basis van dit amendement nr. 5 veel meer taken moeten vervullen. Is dit besproken met de Vereniging van steden en gemeenten? Kan er eventueel een informatieverstrekker worden aangesteld op districtsniveau?

Mevrouw Genot herinnert eraan dat, als de tekst van het wetsontwerp wordt gewijzigd, deze opnieuw aan de Kamer van volksvertegenwoordigers moet worden voorgelegd. Het is dan ook belangrijk om in de nabije toekomst na te gaan of de termen overeenstemmen met alle specificaties die momenteel in het Vlaamse Gewest worden gebruikt.

Na raadpleging van de juridische dienst legt mevrouw D'Hose uit dat de terminologie verschilt tussen federale en gefedereerde entiteiten.

In de federale wetgeving wordt de term «(gemeente-) *secretaris*» (*secrétaire communal*) gebruikt. Dat is zo in de Gemeentewet (artikel 23 en volgende), maar ook in andere wetgeving zoals het Kieswetboek (artikel 21) en het Wetboek van economisch recht (artikel XV.28).

De Gewesten zijn bevoegd voor de ondergeschikte besturen en hebben eigen regelgeving ter zake aangenomen. In het Vlaamse decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur wordt de term «gemeentesecretaris» niet langer gebruikt, maar wel de term «algemeen directeur» (artikel 162 en volgende).

In het Waals Gewest is de term «gemeentesecretaris (*secrétaire communal*)» vervangen door de term «directeur-generaal (*directeur général*)» (artikel L1124-1 en volgende van het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie). Ook in de Duitstalige Gemeenschap wordt de term «directeur-generaal (*directeur général, Generaldirektor*)» gebruikt (artikel 87 en volgende van het Gemeentedecreet van 23 april 2018).

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt de term «gemeentesecretaris (*secrétaire communal*)» gebruikt (artikel 23 en volgende van de Gemeentewet, versie Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Hoewel de terminologie verschilt en de opdrachten niet altijd identiek zijn, gaat het om de leidinggevende ambtenaar binnen de gemeentelijke administratie.

Het voorliggende ontwerp van bijzondere wet is federale wetgeving. Het lijkt dan ook raadzaam om de term te gebruiken die in de federale wetgeving wordt gehanteerd.

En réponse à la deuxième question, Mme D'Hose observe que l'informateur ne doit transmettre qu'une liste de noms des nouveaux échevins de district. L'intervenante juge excessif de demander l'avis de l'Union des villes et communes, les autres amendements étant plutôt techniques.

M. Anciaux fait remarquer qu'il arrive souvent que la terminologie diffère d'une entité fédérée à l'autre. Juridiquement, ce n'est pas un problème. Il n'est pas nécessaire que le même titre soit utilisé dans toutes les entités. On ne s'arrête pas à la terminologie mais on vérifie ce qui est visé, soit ici le chef de l'administration communale.

M. Vanlouwe estime, quant à lui, que le terme «secrétaire communal» est dépassé. Il été remplacé, non seulement dans le décret flamand, mais aussi en Région wallonne ou en Communauté germanophone. Plutôt que d'utiliser un terme qui a été conservé uniquement en Région de Bruxelles-Capitale ou au niveau fédéral, ne serait-il pas indiqué d'utiliser une formule telle que «le plus haut fonctionnaire communal» ou «le fonctionnaire communal dirigeant» («*de hoogste gemeenteamtenaar*» ou «*de leidende ambtenaar*»)?

M. Anciaux réplique que, lorsque la terminologie a été adaptée dans le décret flamand, par exemple, ce décret a précisé qui était ainsi désigné. Dans d'anciennes législations qui n'ont pas été abrogées, le terme «secrétaire communal» existe toujours mais on sait qu'il faut entendre par là «directeur général».

Mme D'Hose souligne que l'avis du service juridique à ce sujet est clair: le présent projet de loi modifie une loi dans laquelle la dénomination «secrétaire communal» est toujours utilisée. Il est donc logique de reprendre la même formule.

IV. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

A. Intitulé

Mme D'Hose dépose l'amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 7-307/2) visant à remplacer l'intitulé du projet de loi spéciale parce que, au cas où l'amendement n° 5 serait adopté, il y aurait lieu de diviser le projet de loi spéciale en chapitres.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité (14 voix).

In antwoord op de tweede vraag merkt mevrouw D'Hose op dat de informatieverstrekker enkel een lijst met de namen van de nieuwe districtsschepenen moet overmaken. Spreekster vindt het overdreven het advies van de Vereniging van steden en gemeenten te vragen omdat de overige amendementen louter technisch zijn.

De heer Anciaux wijst erop dat de terminologie vaak verschilt tussen de deelstaten. Juridisch gezien is dit geen probleem. Alle deelstaten moeten niet dezelfde titel gebruiken. Men moet zich niet blind staren op de terminologie maar nagaan wie wordt beoogd, en dat is in dit geval het hoofd van het gemeentebestuur.

De heer Vanlouwe denkt dat de term «gemeentesecretaris» verouderd is. Hij werd niet alleen vervangen in het Vlaamse decreet maar ook in het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap. Zou het, in plaats van een term die alleen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of op federaal niveau wordt gebruikt, niet beter zijn om een formule te gebruiken zoals «de hoogste gemeenteambtenaar» of «de leidende ambtenaar»?

De heer Anciaux antwoordt dat toen de terminologie werd aangepast in het Vlaamse decreet bijvoorbeeld, verduidelijkt werd wie precies werd bedoeld. In oude wetten die niet werden opgeheven, bestaat de term «gemeentesecretaris» nog steeds, maar men weet dat deze moet worden opgevat als «directeur-generaal».

Mevrouw D'Hose wijst erop dat het advies van de juridische dienst hierover duidelijk is: het onderhavige wetsontwerp wijzigt een wet waarin nog steeds de term «gemeentesecretaris» wordt gebruikt. Het is dus logisch dezelfde formule over te nemen.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

A. Opschrift

Mevrouw D'Hose dient amendement nr. 1 in (doc. Senaat, nr. 7-307/2) dat ertoe strekt het opschrift van het ontwerp van bijzondere wet te vervangen omdat bij aanneming van amendement nr. 5 het ontwerp van bijzondere wet in hoofdstukken moet worden ingedeeld.

Amendement nr.1 wordt eenparig aangenomen (14 stemmen).

B. Chapitre 1^{er} (nouveau)

Mme D'Hose dépose l'amendement n° 2 (doc. Sénat, n° 7-307/2) visant à insérer, avant l'article 1^{er} du projet de loi, un nouveau chapitre intitulé «Chapitre 1^{er}. Disposition générale», parce que, au cas où l'amendement n° 5 serait adopté, il y aurait lieu de diviser le projet de loi spéciale en chapitres.

L'amendement n° 2 est adopté à l'unanimité (14 voix).

C. Chapitre 2 (nouveau)

Mme D'Hose dépose l'amendement n° 3 (doc. Sénat, n° 7-307/2) visant à insérer, après l'article 1^{er} du projet de loi, un nouveau chapitre 2, parce que, au cas où l'amendement n° 5 serait adopté, il y aurait lieu de diviser le projet de loi spéciale en chapitres.

L'amendement n° 3 est adopté à l'unanimité (14 voix).

D. Chapitre 3 (nouveau)

Mme D'Hose dépose l'amendement n° 4 (doc. Sénat, n° 7-307/2) visant à insérer, après l'article 3 du projet de loi, un nouveau chapitre 3, parce que, au cas où l'amendement n° 5 serait adopté, il y aurait lieu de diviser le projet de loi spéciale en chapitres.

L'amendement n° 4 est adopté à l'unanimité (14 voix).

E. Article 4 (nouveau)

Mme D'Hose dépose un amendement n° 5 (doc. Sénat, n° 7-307/2) visant à insérer un article 4 (nouveau) remplaçant l'article 6, alinéa 1^{er}, 7^o, de la loi spéciale du 26 juin 2004 exécutant et complétant la loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine, modifiée en dernier lieu par la loi spéciale du 14 octobre 2018.

Cet article 6 énumère les personnes – dénommées les informateurs – qui doivent communiquer à la Cour des comptes les données requises concernant les personnes soumises à l'obligation de déclaration.

L'amendement vise à désigner le secrétaire communal comme informateur pour les bourgmestres et échevins de district.

B. Hoofdstuk 1 (nieuw)

Mevrouw D'Hose dient amendement nr. 2 in (doc. Senaat, nr. 7-307/2) dat ertoe strekt voor artikel 1 van het wetsontwerp een nieuw hoofdstuk, luidende «Hoofdstuk 1. Algemene bepaling» in te voegen omdat bij aanneming van amendement nr. 5 het ontwerp van bijzondere wet in hoofdstukken moet worden ingedeeld.

Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen (14 stemmen).

C. Hoofdstuk 2 (nieuw)

Mevrouw D'Hose dient amendement nr. 3 in (doc. Senaat, nr. 7-307/2) dat ertoe strekt, na artikel 1 van het wetsontwerp een nieuw hoofdstuk 2 in te voegen omdat bij aanneming van amendement nr. 5 het ontwerp van bijzondere wet in hoofdstukken moet worden ingedeeld.

Amendement nr. 3 wordt eenparig aangenomen (14 stemmen).

D. Hoofdstuk 3 (nieuw)

Mevrouw D'Hose dient amendement nr. 4 in (doc. Senaat, nr. 7-307/2) dat ertoe strekt na artikel 3 van het wetsontwerp een nieuw hoofdstuk 3 in te voegen omdat bij aanneming van amendement nr. 5 het ontwerp van bijzondere wet in hoofdstukken moet worden ingedeeld.

Amendement nr. 4 wordt eenparig aangenomen (14 stemmen).

E. Artikel 4 (nieuw)

Mevrouw D'Hose dient een amendement nr. 5 in (doc. Senaat, nr. 7-307/2) dat ertoe strekt een artikel 4 (nieuw) in te voegen ter vervanging van artikel 6, eerste lid, 7^o, van de bijzondere wet van 26 juni 2004 tot uitvoering en aanvulling van de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, laatstelijk gewijzigd bij de bijzondere wet van 14 oktober 2018.

In dit artikel 6 worden de personen – de zogenaamde informatieverstrekkers – opgesomd die aan het Rekenhof de vereiste gegevens over de aangifteplichtige personen moeten meedelen.

Het amendement strekt ertoe de gemeentesecretaris aan te wijzen als informatieverstrekker voor de districts-burgemeesters en -schepenen.

L'amendement n° 5 est adopté à l'unanimité (14 voix).

V. VOTE SUR L'ENSEMBLE

L'ensemble du projet de loi spéciale est adopté à l'unanimité (14 voix).

Les corrections techniques suivantes ont été apportées:

- à l'article 2, les mots «alinéa 1^{er}» sont insérés entre les mots «article 1^{er}» et les mots «de la loi spéciale»;
- dans le texte néerlandais des articles 2 et 3, le mot «als» est supprimé.

*
* *

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,

Karl VANLOUWE.

La présidente,

Stephanie D'HOSE.

*
* *

**Texte amendé par la commission:
voir le doc. Sénat, n° 7-307/4.**

*
* *

Amendement nr. 5 wordt eenparig aangenomen (14 stemmen).

V. STEMMING OVER HET GEHEEL

Het ontwerp van bijzondere wet in zijn geheel wordt eenparig aangenomen (14 stemmen).

De volgende technische correcties werden aangebracht:

- in artikel 2, tussen de woorden «artikel 1» en het woord «van» worden de woorden «eerste lid» ingevoegd;
- in artikel 2 en artikel 3 wordt het woord «als» verwijderd.

*
* *

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,

Karl VANLOUWE.

De voorzitter,

Stephanie D'HOSE.

*
* *

**Tekst geamendeerd door de commissie:
zie doc. Senaat, nr. 7-307/4.**

*
* *

ANNEXE

**Projet de loi spéciale modifiant la loi spéciale
du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer
une liste de mandats, fonctions et professions et
une déclaration de patrimoine,
en ce qui concerne l'extension
du champ d'application aux bourgmestres et
échevins de district**

(doc. Chambre, n° 55 2297/001-004;
Sénat, n° 7-307/1)

**Note du 6 décembre 2021
du service juridique à l'intention
de la commission des Affaires institutionnelles**

I. CONTEXTE

Le projet en question vise à modifier la loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine.

L'article 1^{er} de la loi spéciale du 2 mai 1995 énumère les personnes qui doivent déposer chaque année une liste de leurs mandats et une déclaration de patrimoine auprès de la Cour des comptes. Les bourgmestres, échevins et présidents des centres publics d'action sociale font partie des personnes assujetties à l'obligation de déclaration (article 1^{er}, 8).

Le projet à l'examen vise à ajouter les bourgmestres et échevins de district à la liste des personnes tenues de déposer une liste de mandats et une déclaration de patrimoine.

Comme pour les bourgmestres, échevins et présidents des centres publics d'action sociale, cette obligation ne concernerait pas les bourgmestres et échevins de district qui «ont uniquement exercé leur mandat dans l'attente de l'installation de leur successeur» (article 3 du projet de loi spéciale).

II. COMPÉTENCE DU SENAT

Le projet en question est un projet de loi spéciale. Conformément à l'article 77, alinéa 1^{er}, 3^o, de la Constitution, la Chambre des représentants et le Sénat sont compétents sur un pied d'égalité pour les lois à adopter à la majorité spéciale. Il s'agit donc d'un projet qui relève du bicaméralisme obligatoire.

BIJLAGE

**Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging
van de bijzondere wet van 2 mei 1995
betreffende de verplichting om een lijst
van mandaten, ambten en beroepen,
alsmede een vermogensaangifte in te dienen,
wat de uitbreiding van het toepassingsgebied
naar districtsburgemeesters en -schepenen betreft**

(doc. Kamer, nr. 55 2297/001-004;
Senaat, nr. 7-307/1)

**Nota van 6 december 2021
van de juridische dienst voor de commissie
voor de Institutionele Aangelegenheden**

I. SITUERING

Het voorliggende ontwerp beoogt een wijziging aan te brengen in de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen.

Artikel 1 van de bijzondere wet van 2 mei 1995 somt de personen op die aan het Rekenhof jaarlijks een overzicht van hun mandaten moeten aangeven en een vermogensaangifte moeten indienen. De burgemeesters, de schepenen en de voorzitters van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn behoren tot de aangifteplichtige personen (artikel 1.8).

Het voorliggende ontwerp beoogt de districtsburgemeesters en -schepenen toe te voegen aan de lijst van personen die een mandatenlijst moeten aangeven en een vermogensaangifte moeten indienen.

Net als voor burgemeesters, schepenen en voorzitters van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn zou de verplichting niet gelden voor districtsburgemeesters en -schepenen die «hun mandaat enkel hebben uitgeoefend in afwachting van de installatie van hun opvolger» (artikel 3 van het ontwerp van bijzondere wet).

II. BEVOEGDHEID VAN DE SENAAT

Het voorliggende ontwerp is een ontwerp van bijzondere wet. Overeenkomstig artikel 77, eerste lid, 3^o, van de Grondwet zijn de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat gelijkelijk bevoegd voor het aannemen van bijzondere-meerderheidswetten. Het betreft aldus een verplicht bicameraal ontwerp.

III. OBSERVATIONS

A. Observation quant au fond

Le projet de loi devrait, semble-t-il, être complété par un article. En effet, l'article 6 de la loi spéciale du 26 juin 2004 exécutant et complétant la loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine énumère les personnes, dénommées les informateurs, qui doivent communiquer chaque année à la Cour des comptes les données requises concernant les personnes soumises à l'obligation de déclaration. Le projet de loi spéciale à l'examen ne désigne pas d'informateur pour les bourgmestres et échevins de district.

En vertu de l'article 6, 7°, de la loi spéciale du 26 juin 2004, le secrétaire communal fait office d'informateur pour le bourgmestre, les échevins et le président du centre public d'action sociale.

Nous suggérons le texte suivant:

«Article 4

Dans l'article 6, alinéa 1^{er}, de la loi spéciale du 26 juin 2004 exécutant et complétant la loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine, modifiée en dernier lieu par la loi spéciale du 14 octobre 2018, le 7° est remplacé par ce qui suit:

«7° le secrétaire communal, pour le bourgmestre, les échevins, le président du centre public d'action sociale et les titulaires de mandats exécutifs des organes territoriaux intracommunaux visés à l'article 41 de la Constitution.»

Au cas où l'article 4 ici suggéré serait accepté, il y aurait lieu d'adapter l'intitulé du projet. Nous suggérons l'intitulé suivant:

«Projet de loi spéciale modifiant la législation spéciale relative aux listes de mandats et déclarations de patrimoine, en ce qui concerne l'extension du champ d'application aux bourgmestres et échevins de district».

Dans ce cas, le projet de loi spéciale devrait aussi être divisé en chapitres. Nous suggérons la division suivante:

III. OPMERKINGEN

A. Inhoudelijke opmerking

Het wetsontwerp lijkt te moeten worden aangevuld met een artikel. Immers, artikel 6 van de bijzondere wet van 26 juni 2004 tot uitvoering en aanvulling van de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, somt de personen op die aan het Rekenhof jaarlijks de vereiste gegevens over de aangifteplichtige personen meedelen, de zogenaamde informatieverstrekkers. Het voorliggende ontwerp van bijzondere wet wijst geen informatieverstrekker aan voor de districtsburgemeesters en -schepenen.

Krachtens artikel 6, 7°, van de bijzondere wet van 26 juni 2004 treedt de gemeentesecretaris als informatieverstrekker op voor de burgemeester, schepenen en voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Bij wijze van suggestie wordt de volgende tekst voorgesteld:

«Artikel 4

In artikel 6, eerste lid, van de bijzondere wet van 26 juni 2004 tot uitvoering en aanvulling van de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, laatstelijk gewijzigd bij de bijzondere wet van 14 oktober 2018, wordt de bepaling onder 7° vervangen als volgt:

«7° de gemeentesecretaris, voor de burgemeester, schepenen en voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en de uitoefenaars van uitvoerende mandaten van de binnengemeentelijke territoriale organen bedoeld in artikel 41 van de Grondwet.»

Mocht dit voorgestelde artikel 4 worden aangenomen, dan moet het opschrift van het ontwerp worden aangepast. Bij wijze van suggestie wordt het volgende opschrift voorgesteld:

«Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wetgeving inzake mandatenlijst en vermogensaangifte, wat de uitbreiding van het toepassingsgebied tot districtsburgemeesters en -schepenen betreft».

Ook moet het ontwerp van bijzondere wet in dat geval in hoofdstukken worden ingedeeld. Bij wijze van suggestie wordt de volgende indeling voorgesteld:

CHAPITRE 1^{er}**Disposition générale**Article 1^{er}

CHAPITRE 2

Modifications de la loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine

Art. 2

Art. 3

CHAPITRE 3

Modification de la loi spéciale du 26 juin 2004 exécutant et complétant la loi spéciale du 2 mai 1995 relative à l'obligation de déposer une liste de mandats, fonctions et professions et une déclaration de patrimoine

Art. 4

B. Observations de légistique**1) Article 1^{er}**

Pas d'observation.

2) Article 2

– «Dans l'article 1^{er} de la loi spéciale...» → «Dans l'article 1^{er}, alinéa 1^{er}, de la loi spéciale...»;

– dans le texte néerlandais: «*de binnengemeentelijke territoriale organen als bedoeld in artikel 41 van de Grondwet*» → «*de binnengemeentelijke territoriale organen bedoeld in artikel 41 van de Grondwet*».

3) Article 3

– dans le texte néerlandais: «*de binnengemeentelijke territoriale organen als bedoeld in artikel 41 van de Grondwet*» → «*de binnengemeentelijke territoriale organen bedoeld in artikel 41 van de Grondwet*».

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen

Art. 2

Art. 3

HOOFDSTUK 3

Wijziging van de bijzondere wet van 26 juni 2004 tot uitvoering en aanvulling van de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen

Art. 4

B. Wetgevingstechnische opmerkingen**1) Artikel 1**

Geen opmerking.

2) Artikel 2

– «In artikel 1, van de bijzondere wet...» → «In artikel 1, eerste lid, van de bijzondere wet...»;

– «de binnengemeentelijke territoriale organen als bedoeld in artikel 41 van de Grondwet» → «de binnengemeentelijke territoriale organen bedoeld in artikel 41 van de Grondwet».

3) Artikel 3

– «de binnengemeentelijke territoriale organen als bedoeld in artikel 41 van de Grondwet» → «de binnengemeentelijke territoriale organen bedoeld in artikel 41 van de Grondwet».